

Bepakt en gezakt

25 ontdekkingsreizen
van vroeger en nu

Bepakt en gezakt

DAVIDSFONDS
UITGEVERIJ

ED STAFFORD

Inhoud

Inleiding	6		
Nellie Bly	14	Sir Ranulph Fiennes	126
<i>Reis om de wereld in 72 dagen</i>		<i>Transglobe-expeditie</i>	
Kapitein Robert Falcon Scott	20	Reinhold Messner	136
<i>Race naar de pool: Terra Nova-expeditie</i>		<i>Eerste beklimming van de Mount Everest zonder extra zuurstof</i>	
Roald Amundsen	30	Jason Lewis	144
<i>Race naar de pool: Noorse expeditie</i>		<i>Eerste reis rond de aarde op menselijke kracht</i>	
Luitenant-kolonel Percy Fawcett	38	Alastair Humphreys	154
<i>Zoektocht naar de verloren stad 'Z'</i>		<i>Op de fiets de wereld rond</i>	
Eva Dickson	46	Rune Gjeldnes	162
<i>Als eerste vrouw per auto dwars door de Sahara</i>		<i>Langste solo-skitocht</i>	
Clärenore Stinnes	52	Ed Stafford	170
<i>Als eerste de wereld rond in een productieauto</i>		<i>Tè voet langs de Amazone</i>	
Amelia Earhart	60	Sarah Outen	180
<i>Eerste vrouw die solo over de Atlantische Oceaan vliegt</i>		<i>London2London</i>	
Thor Heyerdahl	68	Bertrand Piccard en André Borschberg	190
<i>Kon-Tiki-expeditie</i>		<i>Eerste vlucht rond de wereld op zonne-energie</i>	
Jacques Cousteau	78	Fedor Konyukhov	200
<i>Eerste archeologische onderwateronderzoek</i>		<i>Snelste ballonvaart rond de wereld</i>	
Sir Edmund Hillary	84	Olly Hicks en George Bullard	208
<i>Eerste beklimming van de Mount Everest</i>		<i>Van Groenland naar Schotland per kajak</i>	
Tim Slessor	94	Apa Sherpa	218
<i>Van Londen naar Singapore per Land Rover</i>		<i>Eenentwintig beklimmingen van de Mount Everest</i>	
Sir Robin Knox-Johnston	104	Laura Bingham	224
<i>Eerste solo-zeiltocht rond de wereld</i>		<i>Als eerste team de bron van de Essequibo in Guyana vinden en de rivier afvaren</i>	
Robyn Davidson	114		
<i>Trektocht met kamelen door de woestijn van West-Australië</i>			
Register	234		
Fotoverantwoording	238		

Hiernaast Geoloog Thomas Griffith Taylor en meteoroloog Charles Wright in de ingang van een ijsgrot tijdens de *Terra Nova*-expeditie naar Antarctica van kapitein Robert Falcon Scott – 5 januari 1911.

Inleiding

Als de geheime wereld van expedities voor de meesten van ons achter een enorme eikenhouten deur verborgen ligt, vormt de uitrusting de sleutel om toegang te krijgen. We moeten natuurlijk wel weten hoe we de sleutel moeten omdraaien, maar het verschil tussen onze weg vinden in Arkansas of in het noordpoolgebied is grotendeels afhankelijk van de spullen die we meenemen.

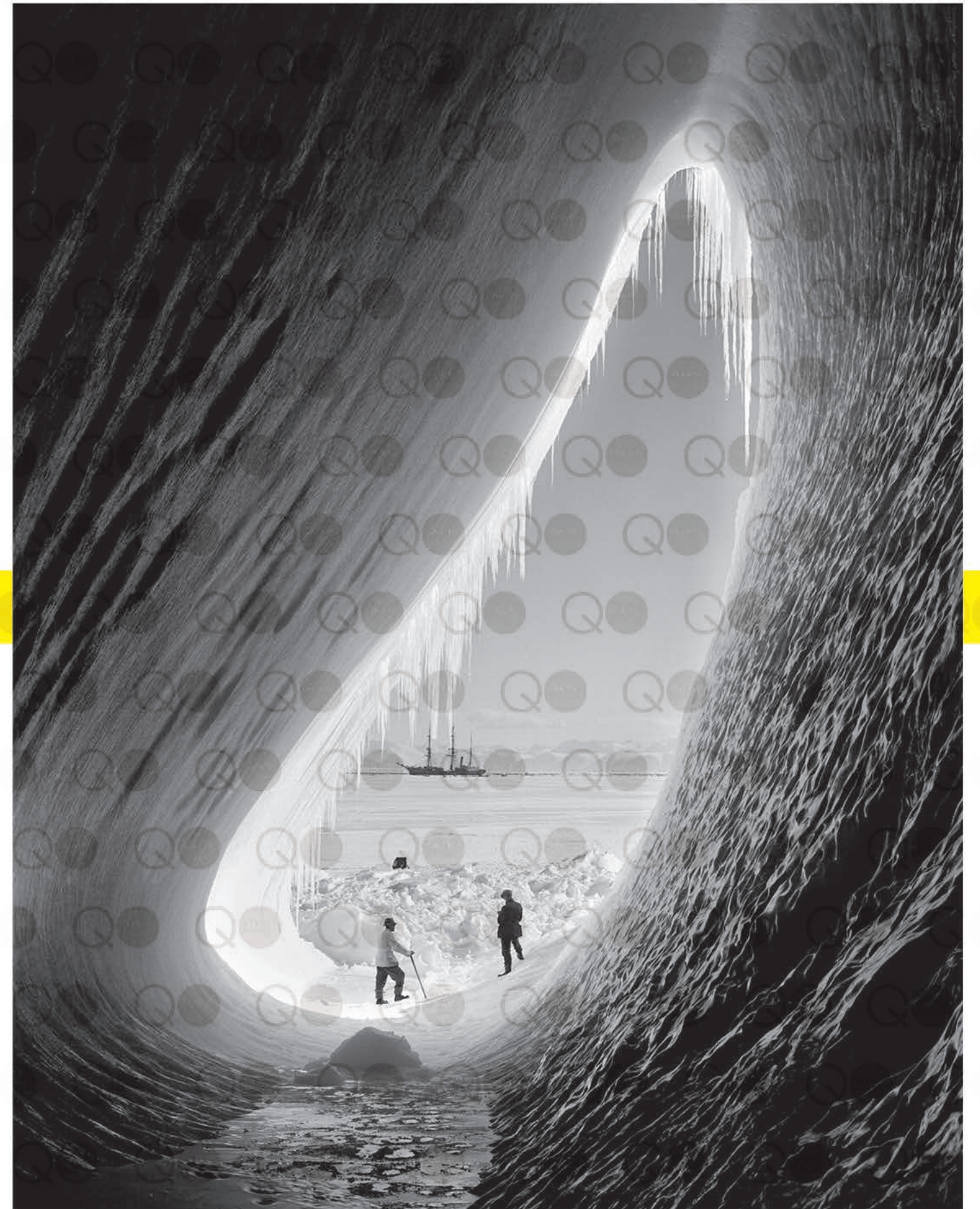
In een imposante wereld van droombeelden, records en wereldprimeurs is het lastig te bepalen wat een expeditie tot expeditie maakt. Is het gevaar, morele moed of koppige vastberadenheid? Het is een ongrijpbaar iets. En dat terwijl vaste objecten tastbaar en echt zijn – we kunnen ze aanraken en onderzoeken terwijl we nadenken over deze grotere vragen. Misschien bieden ze ons inzicht in de ontdekkingsreiziger, zijn motieven en gedachten. Misschien vertellen ze ons iets over zijn karakter dat onze eigen denkbeelden tart of duidelijk maakt hoe we ons leven moeten leiden.

Als je net als ik bent opgegroeid met een passie voor reizigersuitrustingen zul je tijdens het lezen van dit

boek misschien een sterke drang voelen om de allernieuwste en beste beschikbare artikelen te gaan kopen. Het is immers de uitrusting die het je mogelijk maakt om hoger te klimmen en verder te lopen, toch?

Toen ik mijn eerste expeditie leidde naar het Argentijnse Patagonië wist ik dat het koud zou worden, dus ik kocht zo veel poolslaapzakken en donsassen dat wanneer ik thuis was gebleven en alles weer op eBay had verpatst ik er een klein huis van had kunnen kopen. Ik maakte me zo druk om stoffen en technische details dat mijn partner me, na een bijzonder onromantische nacht vol gekibbel over de eigenschappen van driedubbele gore-tex, verliet.

De uitdrukking *all the gear but no idea* bleef aan me plakken als gaffertape. Maar het was een noodzakelijk ongemakkelijke kennismaking met het werkgebied dat ik nu goed ken en waardeer. Nu, als grijze veertiger, schep ik er veel genoeg in om op avontuur te gaan zonder al die voorbereidingen. De wetenschap dat ik elke situatie aankan zonder al die snuffjes geeft me veel zelfvertrouwen. Of ik nu op minimalistische schoenen

Links In februari 2018 werden drie vrouwelijke avonturiers onder leiding van de Britse ontdekkingsreiziger Laura Bingham het eerste team dat de rivier Essequibo over de volledige lengte heeft bevaren.

Ben Nevis op ren of me laat droppen op een tropisch eiland om daar zestig dagen naakt te vertoeven, de wetenschap dat ik me kan redden, ongeacht wat ik bij me heb, is even geruststellend als het silhouet van een 4x4 na een wekenlange trektocht.

Maar in de meeste gevallen is het natuurlijk een kwestie van balans. We hebben genoeg spullen nodig om in leven te blijven en relatief comfortabel te kunnen reizen, maar niet zo veel dat we een zware last moeten meedragen en ons daardoor ellendig voelen. Een zorgvuldige selectie van de juiste materialen om een taak te volbrengen is waarnaar we moeten streven. Als het geen essentieel doel dient, gaat het niet mee 'voor het geval dat'. Of misschien toch wel... Als je eenmaal genoeg ervaring hebt, kun je besluiten een onhandig luxeproduct in de vorm van een accordeon mee te nemen naar het Amazonegebied, zoals Percy Fawcett heeft gedaan op zijn expeditie naar de verloren stad Z.

De lijstjes van uitrustingen op de bladzijden van dit boek bieden inzicht in de avonturiers en hoe ze denken. Hoe nauwgezet waren ze? Hoe ervaren? Hoe verwaand?

Het laatste verhaal in dit boek gaat over een eerste riviervaartrocht onder leiding van Laura Bingham (blz. 224). De avond voordat ze met een tweemotorige Cessna naar een plek diep in het Guyanese oerwoud zouden vliegen, spreidde Bingham's expeditiepartner en kamergenoot Ness Knight zorgvuldig al haar spullen uit op haar bed. Knight had behoefte aan de mentale duidelijkheid dat ze alles had en wist waar alles was voordat ze het opborg – iets wat ik volledig begrijp. Bingham (die toevallig ook mijn gekke echtgenote is) kwam binnen en trok als grap het beddengoed weg zodat alles in een hoop op de vloer terecht kwam. Op de een of andere manier zijn die twee na het bevaren van de volledige lengte van de Essequibo nog steeds beste vriendinnen, maar ik weet dat ik zou zijn ontploft als ze het bij mij had gedaan. Het was Bingham's inten-

Hiernaast De grote waterdichte binnenzak van mijn 90 liter grote Macpak-rugzak hield me drijvend terwijl ik door de Amazone waadde en nam een deel van het gewicht van mijn pijnlijke schouders weg.

tie om de spanning die voor een expeditie heerst, die ik ook ken, te doorbreken – ze wilde gewoon dat iedereen zou lachen – maar als je aan de uitrusting van een ander komt, speel je met vuur.

Soms komt er een item voorbij dat een compleet nieuwe kijk mogelijk maakt op wat fysiek mogelijk is, en dat is erg spannend. In 2006 maakte ik in Patagonië kennis met de opblaasbare packraft. Ik zag direct hoe ruim toepasbaar dit vaartuig was en een oude expeditiedroom van me begon naar de oppervlakte te drijven. Ik droomde er al jaren van de hele Amazone af te lopen, maar kwam nooit verder als ik nadacht over hoe ik de honderden zijrivieren moest oversteken. Het waren er eenvoudigweg te veel, ze stroomden te snel om ze met mijn uitrusting zwemmend over te steken, en elke keer met een machete een vlot bouwen was een idioot idee. Ineens had er een ontwikkeling in de technologie plaatsgevonden en was er een boot die kon worden opgevouwen tot de grootte van een slaapmatje en niet veel meer woog. Met een paar demontabele koolstofvezelpeddelers erbij zou ik elk water dat ik onderweg tegenkwam kunnen oversteken. Een reis die eerder onmogelijk was, werd nu het proberen waard (zie blz. 170).

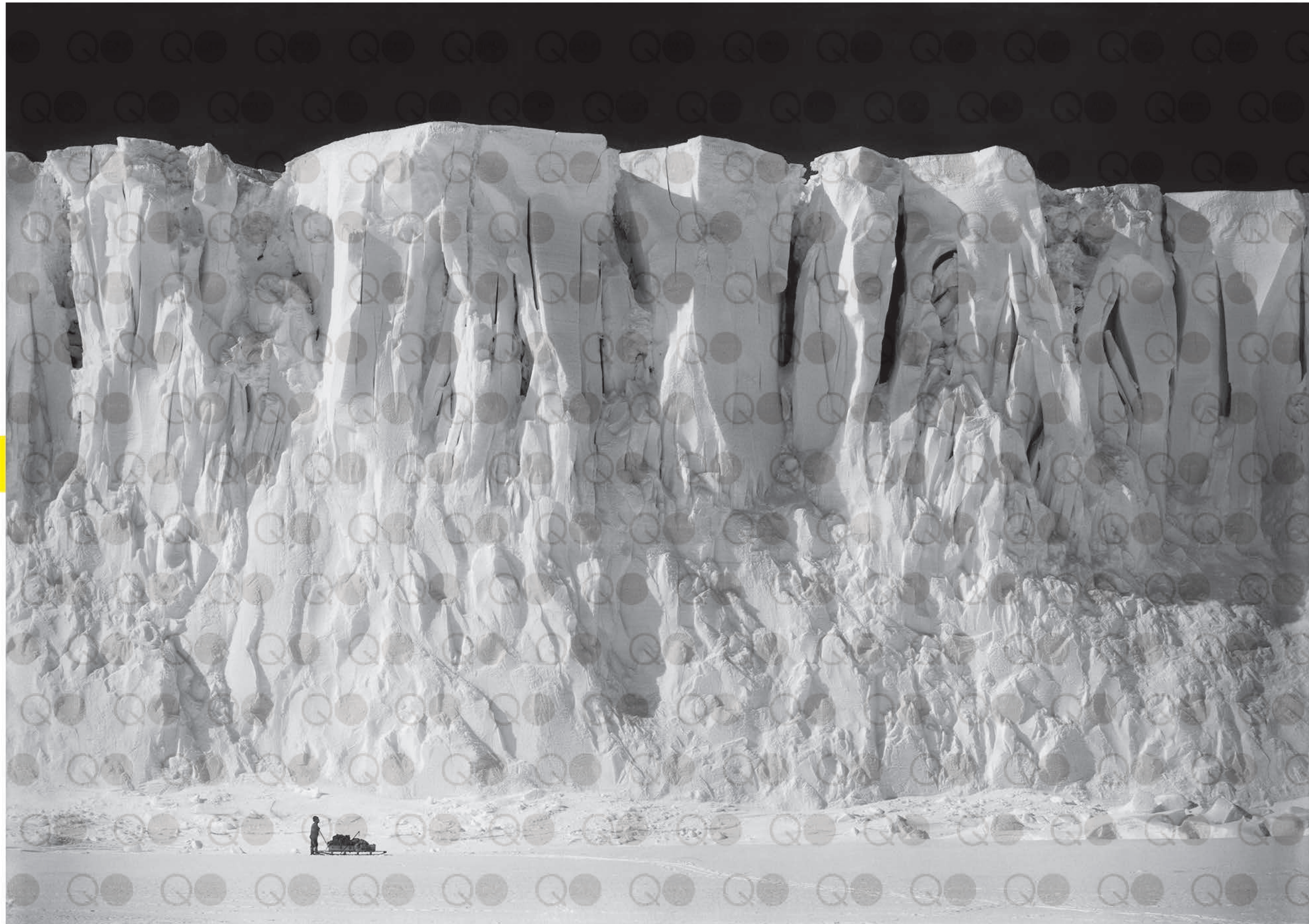
Tijdens diezelfde expeditie gaf een heel ander onderdeel van de uitrusting de hele reis een compleet nieuwe wending. Toen ik ongeveer een jaar aan het lopen was, bleek mijn geld op. Zonder geld kon ik geen eten meer kopen, geen verzekering betalen, lokale gidsen inhuren of mijn website onderhouden. Voorheen had ik me dan gewonnen moeten geven – einde expeditie. Maar nu had ik een BGAN (satellietnetwerk) bij me. Ik uploadde een filmpje, op een soundtrack van Coldplay (om de juiste snaren te raken) en plaatste er een PayPal-link bij met de vraag of mensen mijn expeditie wilden financie-

ren. De reacties waren ongekend en in de loop van het volgende jaar leverde het filmpje ruim € 45.000 op. Het feit dat ik vanuit het hart van de Amazone kon communiceren met de buitenwereld heeft mijn expeditie gered en me in staat gesteld een Guinness World Record te behalen.

Maar hoezeer ik de theodolieten en sextanten, de olieassen en waterzakken ook bewonder, ik voel me vooral aangetrokken tot de pietluttigere dingen. Sir Robin Knox-Johnston zeilde de wereld rond met Tennent's Lager, whisky en Bovril terwijl Jason Lewis oceanen over waterfietste, roeide en peddelde met Castle Eden Ale, whisky (alweer) en Marmite. Maar kunnen we die dingen wel pietluttig noemen? Het is niet moeilijk om je in te denken dat de slopende dagen en nachten niet vol te houden waren geweest zonder slaapmutsje en iets van thuis. En als je verder graaft, bedenk je dat de dingen waar ik om lach misschien juist wel een ondeugend karakter onthullen: 'Het is mijn expeditie en ik neem verdorie mee wat ik wil!' En waarom niet? Kan het niet zo zijn dat dit achteloze saluut aan het gezonde verstand in feite de revolutionaire karaktertrek is die in eerste instantie tot de expeditie heeft geleid?

Van accordeons tot piano's, van honden tot kamelelen, de mix van essentiële en bijzondere benodigdheden door de eeuwen heen vormde fascinerend onderzoeksmateriaal dat veel vertelde over de buitengewone denkwijzen van deze avonturiers. Of je dit boek nu van begin tot eind leest of doorbladert tijdens een koffiepauze, ik hoop oprecht dat ik het gevoel van verwondering kan overbrengen voor deze verbluffende menselijke inspanningen van hen die voor een leven buiten de geijkte paden hebben gekozen.

Expedities

Links Outen peddelt *Nelson*, haar 5,25 m lange zeekajak, naar open water. De in Noord-Wales door specialisten gebouwde boot was ontworpen voor langeafstandsexpedities en had voor en achter opslagcompartimenten.

A mper twee jaar na de aankondiging van haar plan om de wereld rond te reizen op menselijke kracht peddelde Sarah Outen op 1 april 2011 *Nelson*, haar 5,2 m lange glasvezelkajak, de Theems af en onder het sierlijke ijzerwerk van de Londense Tower Bridge door, het officiële startpunt van haar 40.000 km lange reis rond het noordelijk halfrond. Claxons klonken en geïnteresseerden joelden en zwaaiden vanaf het dek van twee vaartuigen die haar op het terugtrekkende tij stroomafwaarts escorteerden naar het vlakke land van Essex en Kent.

Op de eerste etappe werd Outen vergezeld door haar kajakmaatje Justine Curgenvan, die tenten en benodigdheden voor de driedaagse tocht naar Frankrijk bij zich had.

Outens zeekajak, die was gebouwd door Rockpool in Noord-Wales, was een van de eerste met een kniesteun voor een comfortabele zithouding op lange afstanden; hij was ook zeer geschikt voor ruige omstandigheden op zee.

Om 22.30 uur op de derde dag begon het tweetal aan de acht uur durende nachtelijke oversteek van het Kanaal, de drukste scheepvaartroute van de wereld, met glowsticks aan hun reddingsvesten en een goed verlichte escorte om het verkeer in de gaten te houden. Ze navigeerden met een klein maritiem kompas dat voor op de kuip zat naar de haven van Calais, waar de hijskramen opdoemden in de ochtendnevel. Hier begon de lange fietstocht naar het oosten.

De essentiële dingen aan boord van de *Nelson* werden overgeheveld in de vijf zwarte fietstassen op

Hercules, Outens reisfiets voor zwaar gebruik van het Nederlandse bedrijf Santos. De glimmend zwart gespoten en met een comfortabel leren Brooks-zadel uitgeruste aluminium fiets had een naaf met 14 ingebouwde versnellingen en riemaandrijving in plaats van een ketting, wat smeren en onderhoud vrijwel overbodig maakten.

Outen zette haar helm en zonnebril op, klikte haar fietsschoenen op de pedalen en begon vanaf de Franse kust aan een oostwaartse route over kilometerslange duidelijk bewegwijzerde en goed onderhouden fietspaden door België, Nederland en Duitsland. Onderweg deelde ze haar route met lokale bewoners op boodschappenfietsen, schoolkinderen en in lycra gehulde wielertoeristen.

Aan het begin van haar reis gebruikte Outen bij voorkeur een simpele papieren kaart, omdat die haar een beter beeld van de geografie gaf. Ze bewaarde deze boven in haar stuurtaas, bij de gedoneerde Marsen en een iPod vol motiverende muziek. Maar omdat ze Oost-Rusland op tijd wilde bereiken om voor de winter in Japan te kunnen zijn, verruilde Outen 'landschappen voor snelheid' en volgde ze de grote hoofdwegen door Oost-Europa, waarover ze tot wel 145 km per dag aflegde.

Outen kampeerde meestal in de vrije natuur. Als vriendelijke bewoners haar een warme maaltijd of schuilplaats voor de nacht aanboden, probeerde ze de omvang van haar reis duidelijk te maken met een opblaasbare wereldbol die ze in haar fietstas had. Het thuisfront werd van haar vorderingen op de hoogte

Onder *Hercules* staat met uitpuilende fietstassen naast Sarahs tent terwijl ze op 2100 m hoogte kampeert op het Chinese platteland.

Links Oversteek van de Gobiwoestijn in juli 2011. Om de middaghitte te vermijden reisde Outen vooral 's nachts, bijgelicht door de dynamolamp van *Hercules*.

gehouden via haar vaste blogberichten en tweets van haar Iridium satelliettelefoon en modem.

Nadat Outen de Russische steppe was overgestoken naar Kazachstan werden de wegen snel slechter. Vriendelijke truckers schreeuwden bezorgd 'njet doroga' (geen weg) naar Outen, die stug doortrapte naar het oosten. *Hercules* had massief stalen vorken, in plaats van de gebruikelijke verende vorken van moderne mountainbikes. Maar het frame maakte wel het gebruik van offroadbanden mogelijk. Deze hadden betere grip, maar boden ook meer weerstand, waardoor Outen een trager voortbewegend doelwit werd voor loslopende honden, die ze verjoeg met een straal uit haar waterfles, en gemene muggen.

Gelukkig volgde na elke ongeveer 80 km over de stoffige, slechte wegen van Kazachstan een chai kanur – een sjofel truckerscafé waar goedkope, calorierijke pilav, gemaakt met kamelenvlees en rijst, onverteerbare naanbroden en gekookte knedels werden geserveerd, een welkome aanvulling op de pasta en gevriesdroogde maaltijden die Outen op haar kleine campinggasstel kon klaarmaken.

In juli 2011 bereikte Outen China. Terwijl ze in de cafetaria van een pompstation zat te genieten van de verkoelende lucht van de airconditioning, werd ze

aangesproken door een jonge man met de naam Gao yua Guang, die alles wilde weten over Outens avonturen. In een opwelling vroeg Guang of hij haar mocht vergezellen tijdens haar vijf weken en 4800 km tellende etappe naar Beijing. Outen gaf hem een lange materiaallijst en enge verhalen over de ontberingen onderweg, met het idee dat ze hem dan nooit meer zou zien. Twee dagen later, toen ze met haar trouwe zakmes net haar haren in een ruwe bob had geknipt, verscheen een al net zo kortharige Guang bij haar hotel in lycra fietskleding op een spiksplinternieuwe fiets volgeladen met kampeerartikelen.

Een paar dagen later trokken de twee de verzenkende hitte van de Gobiwoestijn in en fietsten ze 's nachts, bijgelicht door de dynamolamp van *Hercules*, om aan de middaghitte van 45 °C te ontsnappen. Outen was onder de indruk van Guangs ondernemende houding en gevoel voor avontuur; dat was precies waarmee ze anderen hoopte te inspireren via haar London2London-expeditie.

'Ik wist dat Gao bang was en dat de rit een uitdaging zou worden... maar door het hardop uit te spreken en zich erop toe te leggen, had Gao het grootste obstakel dat in de weg stond al overwonnen.'

Terug in Rusland werd Outen herenigd met de

Boven De iets minder dan 7 m lange *Gulliver* was opgebouwd uit een versterkte kevlar laag op een lichtgewicht dubbele schuimlaag. Zonnepanelen leverden stroom voor alle elektrische apparaten, waaronder een ontzoutingsinstallatie om van zeewater drinkwater te maken.

Nelson en haar kajakmaatje Curgenven, voor de 1600 km lange vaartocht naar Japan, via het afgelegen Russische eiland Sachalin.

Nu het winter begon te worden kraakte de met ijs bedekte buitentent als glas als ze 's morgens de rits opendeed. Om de kou buiten te houden droeg Outen nu kleding van merinowol onder haar gore-tex fietsjas. Deze duurzame, hoogwaardige stof was gemaakt van de wol van Nieuw-Zeelandse schapen en was niet zo kriebelig of volumineus als de wollen truien die de mannen van kapitein Scott droegen, en ook niet ontvlambaar of gevoelig voor lichaamsgeuren, zoals de synthetische materialen die Reinhold Messner en de zijnen uittestten in de jaren zeventig. Alleen Outens handen en voeten hadden echt te lijden van het vocht en de kou tijdens de zware rit door Sachalin, waardoor ze moest improviseren met plastic zakken in haar fiets-schoenen en Aquapac drybags over haar handschoenen voor extra isolatie.

Na 50 km moeizaam peddelen over de Straat La Pérouse kwam Outen begin oktober 2011 op het Japanse eiland Hokkaido aan. Ze reisde per fiets en kajak naar het eiland Honshu in het zuiden en bracht daar de wintermaanden door om bij te komen en de *Gulliver* klaar te maken, haar 7 m lange op bestelling gebouwde roeiboot voor de 7250 km lange tocht over de Noordelijke Grote Oceaan. De *Gulliver* was opgebouwd uit een versterkte kevlar laag op een lichtgewicht dubbele schuimlaag en bestond uit drie delen: een kajuit aan de voorkant om spullen in op te bergen, eentje aan de achterkant waarin Outen sliep en de elektronica was ondergebracht, en een roeibank op rolschaatswielen op het open dek in het midden. Met ruimte voor een ton aan lading was er genoeg proviand aan boord om zes maanden op zee te kunnen overleven.

Op 13 mei 2012 roeide Outen de jachthaven van Choshi, ten zuidoosten van Tokio, uit. De eerste drie weken kwam ze, ondanks de ruwe omstandigheden, goed vooruit doordat een sterke arm van de Kuroshio-zee stroom de *Gulliver* naar het oosten duwde. Maar dat veranderde op 6 juni 2011, toen orkaan Mawar opstak en tegen het kleine bootje begon te beuken. Outen borg

Boven In haar drysuit en reddingsvest sleept Outen de *Nelson* het zwarte zandstrand van de Tsjichatsjovbaai in Oost-Rusland op.

Links Outen vaart onder een besneeuwde vulkaan langs tijdens de 1600 km lange roeitocht van Rusland naar Japan in de herfst van 2011.

Rechts Een blik in *Happy Socks* laat Outens slaapplek, de kaarten aan het plafond en foto's van familie en vrienden zien. Haar achterban had motiverende citaten en gelukwensen op de wanden gekrabbeld.

de peddels op, bevestigde het 4 m brede zeeanker aan de boeg en wierp het in het water en zette de roodgele Ocean Safety-parachute in, die moest voorkomen dat de boot dwars op de golven kwam te liggen en daarmee de kans op kapseizen verkleinde. Zijzelf trok zich terug in de achterste kajuit en snoerde zich vast in de smalle slaapkooi om de storm uit te zitten.

Elk uur verstuurde Outen met haar satelliettelefoon korte sms-berichten om mensen te laten weten dat ze in orde was. 'Naarmate de barometer daalde, de wind steeds harder gilte en de golven een woeste, kolkende massa werden, verdoezelde de bondigheid van mijn berichten mijn angst.'

Met windstoten tot 130 km/uur kapseisde de Gulliver herhaaldelijk, waardoor de radioantenne en veiligheidsreling van de boot werden gerukt en het roer vast kwam te zitten. Binnen in de kajuit vlogen alle kleren, drinkflessen en de grote gele koffers met camera-apparatuur tegen het plafond en de wanden aan doordat vergrendelingen losschoten en opbergkisten zich met zeewater vulden. Nadat ze meer dan twintig keer was omgerold, waardoor de elektronica kortsluiting veroorzaakte en de stuurinrichting beschadigd was,

had Outen geen andere keus dan haar persoonlijke locatiebaken te activeren en te wachten tot de Japanse kustwacht haar kwam redden, bibberend in de natte kajuit en in haar rode overlevingspak en een Britse vlag gewikkeld om warm te blijven.

Veilig terug in het Verenigd Koninkrijk betwijfelde Outen of ze ooit haar London2London-expeditie zou kunnen voltooien na de klap van orkaan Mawar en de onherstelbare schade aan haar roeiboot. En toen, dat najaar, werd Outen gebeld door haar schepenbouwer die vertelde dat het zusterschip van Gulliver te koop was. Met steun van sponsors en familie werd die winter de tot *Happy Socks* gedoopte boot klaargemaakt voor een tweede poging.

Outen roeide op 27 april 2012 opnieuw de haven van Choshi uit op weg naar Canada. Vier maanden later, toen de oostwaartse zeestromingen tot stilstand kwamen en het weer verslechterde, besloot Outen aan te leggen in Adak, op de Aleoeten. Ze peddelde met Krissy (een driedelige, gemakkelijk te vervoeren kajak) in oostelijke richting langs de eilandengroep en ging aan land in Homer, Alaska; ze was 251 dagen op het water geweest. Blij dat ze weer op vaste grond was,

Links De *Happy Socks* nadert de Aleoeten in september 2013. Na 150 dagen op zee was Outen de eerste vrouw die in haar eentje de 6035 km tussen Japan en Alaska roeiend had afgelegd.

werd ze herenigd met haar robuuste, 14 versnellende tellende ros Hercules, en begon ze aan de volgende etappe door Noord-Amerika.

Vanwege een van de slechtste winters ooit kostte het Outen zeven maanden om naar de Atlantische kust van Cape Cod in Massachusetts te fietsen, waar ze voorbereidingen trof voor de lange roeitocht terug naar Engeland. Als aanvulling op de zonnepanelen op het dak van de kajuiten, had de *Happy Socks* ook een windgenerator om stroom op te wekken voor de talloze elektronische snufjes: communicatieapparatuur, gps, VHF-radio, maar ook de ontzoutingsinstallatie (die 25 liter vers drinkwater per uur kon produceren) en de waterdichte speakers op het dek.

In de vier maanden dat ze alleen over de noordelijke Atlantische Oceaan roeide, was Outen goed opgeschoten, maar slechts 1600 km voor de Ierse kust kwam de *Happy Sock* terecht in orkaan Joaquin. Haar achterban aan land voorspelde dat de omstandigheden nog slechter zouden worden dan ze in 2012 in de Grote Oceaan had meegemaakt. De moeilijke beslissing om het schip te verlaten werd gemaakt en binnen een paar uur werd Outen opgepikt door een passerend schip.

Vastbesloten om de London2London-expeditie toch helemaal rond te maken reed Outen in oktober 2015 in een peloton van vrienden, familieleden en supporters op Hercules van de haven van Falmouth naar Oxford. Ze ging weer te water voor de laatste kajaktocht over de Theems en peddelde op 3 november 2015 met Krissy onder de Tower Bridge door, vier jaar na vertrek. Toeters klonken, de menigte juichte en de brandweerboot op de rivier schakelde de waterkanonnen in terwijl Outen heen en weer werd geslingerd tussen huilen en lachen om het emotionele einde van haar grote avontuur.

'Ik kwam thuis met zoveel nieuwe dingen. Mooie herinneringen aan de kilometers onder mijn boten en mijn wielen... Een geloof in de goedheid van mensen en meer respect voor de natuur.' Dit was een reis waarin Outen al haar grenzen had opgezocht, en hij was, 'in alle opzichten, des te rijker omdat hij niet helemaal verliep zoals gepland.'

Oorspronkelijke uitgave
Expedition Unpacked
© 2019, Quarto Publishing plc

Deze uitgave
Bepakt en gezakt – 25 ontdekkingsreizen van vroeger en nu

© 2020 Davidsfonds / Standaard Uitgeverij nv,
Franklin Rooseveltplaats 12, 2060 Antwerpen en Ed Stafford
Gemaakt onder licentie van Davidsfonds. 'Davidsfonds' is het geregistreerde
merk van Davidsfonds vzw, Quinten Metsysplein 12, 3000 Leuven.

www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Vertegenwoordiging in Nederland:
New Book Collective, Amsterdam
www.newbookcollective.com

Eerste druk augustus 2020

Vertaling: Saskia Peeters/Vitataal
Redactie: Vitataal, Feerwerd
Omslagontwerp: Quod voor de vorm
Opmaak binnenwerk: Studio Spade, Voorthuizen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 0226 911 0
D/2020/034/188
NUR 508

Gedrukt in Maleisië